

Sernámsfrøðiliga ráðgevingin verður knýtt tættari at nýggju skúlaeindunum. Á henda hátt fara næmingar at fáa betri og skjótari hjálp í nærumhvørvinum.

Nýskipanin verður eftir ætlan sett í verk í skúlaárinum í 2014/15.

Í august byrjar nýggja gymnasiala miðnámskúlskipanin. Við hesum er gymnasialt miðnám skipað í seks breytir. Nýggja yrkis-útbúgvingarskipanin Yrkisnám byrjar eisini í august.

Við nýggju miðnámsskipanini fara næmingar í størri mun enn fyrr, sjálvir at hava møguleika at seta saman sína útbúgving. Ætlanin er eisini at seta á stovn fleiri yrkisrættaðar útbúgvingar.

Sum nakað nýtt byrjar ein flokkur í Høydølum í summar, sum bjóðar autistum eitt væl skipað tilboð. Arbeitt verður við at skipa fleiri miðnámsútbúgvingar, sum venda sær til næmingar við serligum av- bjóðingum.

Harra formaður!

Nýggja byggilógin, sum kom í vár, er eitt stórt framstig. Endamálið er at tryggja dygdargóða bygging, ið eisini er lagað eftir føroyska veðurlagnum.

Arbeitt verður við at gera fleiri broytingar í rættargangslógini. Ein broyting verður skipanin við virkisveði, ið fer at gera tað lættari hjá vinnuni at fáa figging til sitt virksemi.

Harra formaður!

Landsstýrið arbeidir við at nýskipa heilsuøkið. Endamálið er at minka tørvin á sjúkrahúsviðgerð við betri heilsuframa og fyrirbyrging. Kjørurin verður eitt samanhangandi føroyskt heilsuverk, sum setur borgaran í miðdepilin. Vit skulu veita røttu viðgerðina á røttum stað til røttu tíð.

Landsstýrið hevur skipað eina breiða fólksliga hoyring um heilsuætlanina. Endamálið er at geva øllum, sum hava áhugað og innlit í slík viðurskipti, høvi at siga sína hugsan um, hvussu vit fáa eitt enn betri heilsuverk.

Úrslitið av hesi hoyring verður partur av grundarlagnum undir einum aðalorðaskifti í heyst.

Landsstýrið fer at seta á stovn eitt etiskt ráð at ráðgeva løgtinginum og heilsumyndugleikum í etiskum spurningum. ráðið skal eisini birta orðaskifti um m.a. ílegugransking.

Lógaruppskotið verður lagt fyri tingið í hesi tingsetu.

Fosturtøkuráðgevingin verður skipað sum partur av virkseminum hjá Gigni soleiðis, at ráðgevingin verður styrkt við serkønum á hesum øki.

Tørvurin á hóskaði kørnum til psykiatrisku sjúklingarnar hevur trokað á í fleiri ár. Tí fegnist eg um, at løgtingið einmælt samtykti í vár at útbyggja og nútíðargera landsjúkrahúsið, umframt at byggja ein nýggjan psykiatriskan depil.

Harra formaður! Tað er fólkið á arbeiðsmarkaðinum, ið figgjar vælferðina.

Sum samfelag skulu vit stremba eftir, at so mong sum gjørligt av okkara borgarum eru á arbeiðsmarkaðinum, eisini tey, sum á ein hvønn hátt hava skerdan førleika.

Lógin um arbeiðsfremjandi tiltøk kom í gildi 1. januar í ár. 11

Hugsjónin er, at øll arbeiðsfør eru virkin. Við lógini hava vit fingið eitt gott amboð at hjálpa fólki inn á arbeiðsmarknaðin, serliga fólki, ið bera brek, eru sjúk ella hava sosialar trupulleikar. Við hesum stuðla vit uppundir at framtíðartryggja arbeiðsmegina.

Landsstýrið hevur seinastu tíðina samskipt við arbeiðsgevarar kring landið um teirra part. Arbeiðsgevarar eru fúsir at taka ábyrgd og seta fólk bæði til virkisvenjing, arbeiðsbúgving o.a.

Tíverri eru borgarar og familjur, sum hava trupul figgjarlig kor.

Landsstýrið fer at áseta eitt fátækramark. Endamálið er at gera okkum betri før fyri at eyðmerkja, hvussu fólk kunnu koma úr figgjarligari trongstøðu.

Seinni í ár verður lógaruppskot gjørt um at víðka virkseimið hjá løgtingsins umboðsmanni til eisini at fevna um klagur frá børnum og eftirlit við stovnum o.ø., har børn eru.

Landsstýrið fer at seta eitt barnahús á stovn í ár. Barnahúsið verður eitt trygt stað, har børn, sum hava vera fyri kynsligum ágangi ella øðrum harðskapi, og avvarðandi teirra fáa ta hjálp og tann stuðul, teimum tørvar.

Millum týðningarmestu málini hjá landsstýrinum er at útvega hóskaði tilboð, so vit sleppa undan at senda okkara ungdóm við serligum avbjóðingum av landinum. Miðvíst arbeiði verður í lötuni gjørt til tess at samskipa tænastrinar til familjur, ið hava børn við serligum avbjóðingum.

Í hesi tingsetu verður verklagslóg lögð fyri løgtingið um at byggja virknis- og umlættingardepil í sandoynni til børn og ung við serligum tørv.

Ógreiða ábyrgdarbýtið millum land og kommunur innan eldraðkið forðar fyri skilagóðum loysnum á økinum.

Skylda okkara er at tryggja teimum, sum undan okkum hava bygt landið, eitt trygt og gott lív og ein virðiligan aldurdóm. Tí fer landsstýrið at umskipa eldraðkið fyri at

bjóða okkara eldru betri tænastru.

Eldrarøktin verður lögð til kommunurnar at umsita, so vald og gjald fylgjast at.

Harra formaður!

Tjóðin er rík, tí okkara mentan stendur í blóma, sum í fjølbroytni setir sín dám á okkara tilveru. Á hesum oyggjum býr eitt skapandi fólk, eitt tilfeingi, sum vit stuðla og virðismeta.

Skapandi listin gevur okkum nógvar góðar og virðismiklar upplivingar innan tónleik, myndlist, sjónleik og tað skrivaða orðið.

Ætlanin er at seta eitt lista- og mentanarráð við tí endamáli at samskipa mentanarstuðulin betri og styrkja fakligu ráðgevingina.

Lógin um landsjørð er broytt soleiðis, at almenna jørðin skal kunna leigast kommunum til almanna-gagnlig endamál. Broytingin letur upp fyri nógvum nýggjum møguleikum, m.a. at gera golfvøll á glyvursnesi, ið eisini er týðandi liður í at menna okkara ferðavinnu.

Virkseimið hjá samanlagda Kringvarpinum er nú savnað undir somu lon. Skrá er loksins gjørd til útbyggingina í Sortudíki, ið skal betra arbeiðsumstøðurnar hjá stovninum.

Til tess at tryggja Kringvarpinum ein effektivan rakstur, samstundis sum privatu miðlarnir eisini skulu hava umstøður at virka, verður figgjarliga grundarlagið endurskoðað.

Løgtingið samtykti í vár nýggja lóg um upphavsrett. Lógin tryggjar rithøvundum og listafólki einkarættindi til vard verk ella framleiðslur.

Í vár varð nýggj lóg samtykt um embæti og störv í fólkakirkjuni, og lóg um bygningar hjá fólkakirkjuni verður lögð fyri løgtingið í hesi tingsetu.

Okkara ítróttafólk eru júst heimaftur komin eftir oyggjaleikurnar á Bermuda, har tey hava víst, at tey við miðvísu arbeiði hava rokkið úrslitum, sum tjóðin øll eru stolt av.

Hesar leikir fara vit tó altíð at minnast við samkenslu við teimum, ið so bráðliga mistu síni kær. Vit drýpa høvur og sanna, at samvera,

lukka og gleði í næstu løtu kann vendast til sorg og trega. Harrin troysti og veri hjá tykkum, sum mist hava.

Harra formaður!

Veðurlagsbroytingarnar í Íshavinum lata upp fyri áhugaverdum møguleikum í arktiska økinum.

Í vár kom landsstýrið við útgreining síni um, hvussu Føroyar á bestan hátt kunnu fyrireika seg til hesar nýggju búskaparligu møguleikarnar og tær avbjóðingar, ið hava sam band við umhvørvi og trygd. Útgreiningin verður lögð fyri løgtingið til aðalorðaskifti í heyst.

Viðgerðin av landgrunskravi Føroya norðan fyri gongur væl, og í dag er fundur í landgrunsnnevnd Sameindu Tjóða í New York um okkara krav. Ábendingar eru um, at henda drúgva tilgongd nú er um at koma á mál.

Virkað verður áhaldandi fyri at útvega Føroyum betur marknaðaratgongd úti í heimi.

Landsstýrið roynir í fyrsta lagið at miðsavna arbeiðið til tey lond, sum hava mest átrokandi týdning fyri útflutningsvinnuna, men hugsað verður eisini um onnur lond, sum kunnu fáa týdning í framtíðini.

Tey seinastu trý árin hevur makrelósemjan fylgt nógv bæði politiskt og í almenna kjakinum. Ósemjan um býtið av makrelinum er ikki loyst, men eg vóni, at tað fer at eydnast okkum og hinum strandalondunum at koma til eina loysn, sum allir partar kunnu góðtaka.

Ósemjan er eisini um býtið av norðhavssild. Orsøkin er tann sama sum við makrelinum. Okkara partur er alt ov lítill. Ikki minst í mun til tær broytingar í ferðamynstrinum hjá stovninum, sum hava verið seinastu árin.

Vit leggja stóran dent á, at skipanin er burðardýgg, og at vit fáa okkara rættvísa lut av tilfeinginum. Vit vænta, at ES um nakrar fáar dagar fer at seta handilstiltøk í verk ímóti Føroyum. Eg haldi, at hetta er sera margháttligur atburður hjá ES.

Ætlaninirnar verða ikki minni margháttligar av, at ES á henda hátt velur at brúka figgjarligt vald

mótvegis Føroyum fyri at verja sín eigna órimiliga høga part av norðhavssildini, enntá uttan at veruligar samráðingar hava verið.

Hóast vit føroyingar eru kendir sum lagaligt fólkslag, ætlar landsstýrið ikki at lata alt um seg ganga.

Vit hava greitt sagt frá, at loysnirnar skulu finnast við samráðingarborðið og ikki við, at ein partur hóttir við ymiskum tiltøkum fyri at tvinga Føroyar at góðtaka eitt býti, sum als ikki stendur mót við tað til- feingið, sum svimur í okkara sjóðki.

Lat meg eisini gera púra greitt, at landsstýrið er altíð sinnað at sessast við samráðingarborðið til tess at fáa semju í lag.

Harra formaður!

Føroyar eru okkara einastandi land.

Tað verða vit javnan mint á, oftast av útlendingum, tí gløgt er gestsins eyga. Men nú er hetta eisini væl undirbyggt í niðurstøðum í nýggjari kanning hjá Fólkaheilsuráðnum.

Føroyar eru eitt vælverkandi fólkaræði og millum tryggastu samfeløg í heiminum. Sosialu bondini millum fólk eru tøtt, og vit hava ein sterkan felagsskap, sum tekur við, har tað almenna í lötum tíanverri ikki fæst at røkka.

Saman eru vit sterk, men aldri sterkari enn veikasti liðurin.

Náttúran og umhvørvið eru enn rein. Bústaðarviðurskiptini eru, hóast ov eintáttað, millum tey frægestu í heiminum. Føroyar kunnu teljast millum heimsins ríkastu lond. Føroyingar eru arbeidssamir, og arbeiði er aftur til flest allar hendur. Heilsan hjá fólki er sum heild góð, og vit, serliga kvinnurnar, hava ein høgan miðallivialdur.

Og tá tað snýr seg um lívs-nøgdsemi. Ja, so liggja vit fremst í vesturheiminum. men vandi er í hvørjari vælferð.

Vit standa framman fyri stórum avbjóðingum, og tað er í slíkum tíðum, at vit veruliga prógva okkara virði.

Vit búgva ikki her av praktiskum ávum, segði Heðin Brú. Vit hava valt at liva her, tí vit bera ein tokka til henda stað, har vit føddust og vuku upp. Ein tokki, sum ger hesar oyggjar til okkara heim fram um øll onnur støð í heiminum. Henda tógva drívmeigin hevur bygt okkara land og fólk.

Hvønn einasta dag fáa vit sjón fyri søgn. starvsfólk í vinnuni og hjá tí almenna taka nógv eyka tøk at skapa tey virði, sum tryggja okkara vælferð. At vit hava eitt vinnulív við áræði, sum torir at gera nýggjar íløgur. At fólk, aftaná at hava búleikast úti í heimi í árávis, flyta heimaftur, tí tey trúgva, at her, um tey vítt um veröld fóru, finst ein bjørt framtíð fyri tey og teirra børn.

Tí so nógv, sum politiski myndugleikin kann og skal gera, so liggur lagnan hjá eini og hvørjari tjóð í hondunum á fólkinum og harvið lutinum hjá tí einstaka føroyinginum. Eg kenni meg sannførdan um, at framtíðin er í góðum hondum.

Góða tingsetu – góða ólavsøku øll somul. guð signi Føroyar!